

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliae Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriae
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.

§.18. Ne cogat nos neceßitas aliud inquirendi remedium, remanet Christus
in SS. Sacramento, vt maneat in nobis, & nos in illo, quando illum
recipimus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53084)

itur, in omnino prohibetur rigore ne faceret. *Vide ne fecerit, conferuus tuus* id est locutus aequali conditionis in Regno caelesti. Omnia pene haec refert D. Gregorius, quo clarescit quod per incarnationem Verbi Dei homines quandam Diuinitatis adepti sint dignitatem, qua caelestes illi spiritus mouentur ut illos velut superiores attendant & venerentur.

Alij autem aliud deponunt rationem, scilicet: cum enim Angelus Ioannem considerat Sacerdotem, & noue legis gratia Pontificem, atque ex eo capite potestatem in illo absoluenti, peccata remittendi, consecrandi corpus & sanguinem Christi, dum eum videt velle se certum pedibus suis prosternere, cohibet sociumque suum compellat: quia Sacerdos dignitate comparat Angelis iuxta illud Malachie de Sacerdotibus eloquium. *Labia Sacerdotis custodiunt scientiam & legem requirunt ex ore eius, quia Angelus Domini exercituum est.* Vnde Angelus D. Ioan. merito prauehit, & uenerationis actum cohibet sibi oblatum, illum pro debito ut conferuum suum venerat: etenim cum talis sit, pari decet illos adorationis actu Deum venerare, vnde sic illi: *Deum adora:* quo significat aequali utrumque vinculo obstringi adorandi Deum, nec vllum inter ipsos primatus titulum, seu superioris ius effulgere. Rationes haec mirifice dignitatem extollunt hominis per illam vniouem acquiritam, qua se filius Dei hominis vniuit naturae.

Porro proposito nostro convenientem ex textu elicimus rationem, siquae haec: Angelus reuerenti voluit hominem non admittens illam reuerentiam sibi a D. Ioan. praestitam: eo quod videt futurum illum participem & coniunum SS. Sacramenti: etenim eius consideratio quod homo ad tantam promoueretur dignitatem, Angelos impulit ut propter illam hominem venerarentur: & clare patet ex illo quod ante illum Ioan. dixerat: scribit enim ab Angelo sibi iniunctum ut scriberet: *Beatis qui ad caenam agni vocati sunt.* Iam praefati sumus caenam hanc accipiendam esse pro SS. Sacramento: quod sequatur igitur continuo ueneratio illa cultusque humilis quo Angelus Ioan. excepit, postquam eorum illum Diuinae huius caenae appellauerat, adhaec omnem hanc reuerentiam Angelis praestitam, illis debere qui ad hanc admittuntur caenam. Quod si ex vniouem humanae naturae in singulari cum Verbo Diuino hypostatice Angeli reliquos homines tanta dignitate cognoscant in se, ut illos non inferiori colant honore qua velut sibi aequales in signum reuerentiae praestent.

rea quod maius est, si tantum propter auctoritatem consecrandi SS. Sacramentum, quam in D. Ioan. suspiciunt Angeli tantam illi praestent uenerationem, ut illum quasi propriae societatis Angelum habeant: quanto cultu & honore persequerentur illum qui SS. hoc Sacramentum recipit, & cui virtute huius cibi, ac uirginis corporis sui se Deus sic vnit ut Deus in illo maneat & ipse in Deo: *Ille manet & ego in illo.* Propter hanc igitur vniouem & quia velut coniuncta vocatus fuerat D. Ioan. ad caenam Agni, ideo Angelis Ioannem & in eo omnes homines in signum supremae huius dignitatis tanto honore dignantur, ad quam illum Deus per hoc conuiuium extollit, ut iudicet quod illum possit admittere ad aequalitatem quae esse debet in ambobus quoad adorationem Deo debitam: quandoquidem dum illi actum offert submissionis & gratitudinis pro accepto beneficio, illum tantum admittat in conferuum suum & non inferiorem: cum non patiat ut velut inferior se humilet, sed velut Angelus illi comparum eo Deum adoret, quem ut superioris summus fatetur pari aequalitate in adoratione. *Deum adorare.* Dignitatem igitur attendamus eminentem, ad quam Diuinum hoc Sacramentum hominem extollit, cum eum dignum efficiat quem Angeli venerentur.

§. 18. *Ne cogat nos necessitas aliud inquirendi remedium, remanet Christus in SS. Sacramento ut maneat in nobis & nos in illo quando illum recipimus.*

Iam considerauimus qualiter ex illa vniouem qua Christus nos sibi copulat & vnit in SS. Sacramento, resultet in nobis virtus quaedam adeo praestans & excellens, ut futorem hestium nostrorum in nos retundat, ut principalem eius nequeant effectum perturbare, beatitudinis consecutionem per opera tali fini proportionata: vnde dignitas in nobis oritur ita praecleara ut caelestes Angelos impellat quo nos venerentur habeantque ut conferuos suos & socios. Si totum igitur hoc bonum nobis proueniat, ut aliud non videatur ab hominibus optandum, cum omnes inclinemus ad nostrae quietis possessionem cum gloria & triumpho de illis qui nobis illius obicem ponunt, supposito quod hic omnia consequamur: nihil nobis superest desiderandum. Quid sit, Hoc Christus nos docet his verbis: *In me manet & ego in illo.* Manere in aliquo idem est ac velle in aliquo.

IX. Communians & Angelus sunt aequales quoad adorationem Dei

¶

¶

terius non progredi, sed ibi gradum fixere ubi manet, ita apud D. Ioan. nobis indicat Christus, quando illos instruens ne præter ipsum amarent alium, sic ipsos adhortatur: *Manete in dilectione mea*: q. d. non habetis quod ulterius quaeratis quem diligatis, ut habeatis quiddam allicere potest sibi voluntatem. Duo illi discipuli tendentes in Emmaus quo Christum inducerent ne ceptum iter suum prosequeretur, sed cum ipsis remaneret hac visunt formula loquendi: *Mane nobiscum Domine, quoniam advesperasit*: q. d. iam nox ingruit nec ultra tibi procedere permittit, Domine precamur mane nobiscum.

Lut. 24. 29

D. AMBR.

L. de fuga

secula c. 8.

II.

In Christi

ma-

tendendum

præter

ipsum

desiderandum.

Conceptum hunc prosequitur D. Ambros. agens de perseverantia, & instantia qua conari debemus ut Deum habeamus nobiscum, ut aliud nihil pos ab eo dicatur. *Qui renuntiamus saeculo & usui eius, iterum in luto eius habebimus*: scilicet. *Nam ergo cum prætereunte figura mundi opera nostra prætereunt, ne etiam ipsi prætereamus, sed potius maneamus in veritate: si maneamus in Christo manemus in veritate, & cum eo manebimus & non præteribimus*. Præclara verba & omni commendatione dignissima. Si per Christum & delicias quas recipimus, & recipimus in SS. Sacramento nuntium temimus, falsis mundi delicias, qui gustavimus quam inanes sint, illæ vero quam nobis proficere quantique momenti: si iam usus illarum nobis nauseam & aversionem provocaverit, propter dulcedinem, & delectationem quam experti sumus in hoc caelesti convivio an rationi consonum erit ut nostra denuo desideria bonis terrenis mundique gloria coinquinemus? Nequaquam inquit D. Ambro. sed sollicitos esse nos convenit & studiosos cum iam videamus figuram mundi velut fumum evanescere, quantoquidem tanto volumus dures tempore quanto eius representatio, iamque opera nostra eam sequi teneantur, quia illa exercere debemus eo tempore quo durat hæc eius representatio ne prætereamus, & cum illa pariter nos in fumum abeamus, dum sibi nostram rapit voluntatem apparet pulchritudo quam nobis primo intuitu proponit: solliciti ergo simus ut habitatio nostra & mansio sit in veritate: nam in illa manentes, & Christo existere ipsa veritate, morabimur & manebimus in Christo, ita ut manens in ipso non opus nobis sit ulterius progredi aliud inquirendo in quo nobis nostri desiderij quietem promittamus & satisfactionem: ita hic etiam: *Manete in dilectione mea*: quia cum me habeat in hoc convivio ut suum, nihil erit illi ultra quaerendum, & hoc clarius exponens ad-

dit: *Et ego in illo*.
 Consectio *Et vim habet causæ & signifi-*
cat *Quia ego manebis in illo qui me*
recipit in SS. Sacramento, non necesse erit illi
aliud quaerere quod eius excinet desiderium,
quia me possidens omnia possidet. Et indubie
hoc cecinit Propheta: Regius in illo platio
quem uniformiter omnes exponunt de SS. Sa-
cramento verbis illis: Magna opera Domini, exqui-
sita in omnes voluntates eius, q. d. Omnia opera
Domini, quæcumque Divina eius viderentur
operata est manus omnium esse: hæc singulari qua-
dam præter-gatus in vno solo comprehenduntur
opere in quo in lecti possunt omnium homi-
num voluntates & vota, nec opus sit vltimis
alia desiderare. Brixianus legit: Exquisita facta,
omnia præclara opera, bonaque exequita in
hoc Divino bono copulantur, & hoc mirabili
opere continentur, quod omnibus mirabilibus
Dei operibus æquivaleret, ita ut qui ipsum in illo
gustaverit, totum illud gusta- & quod quod in
possessione sui desiderij illi potest satisfacere, &
omne voluntatis implere votum. In hoc pane
caelesti, qui compendium quoddam est & hypogon
omnium Dei mirabilium, omnes omnium ho-
minum manere debent voluntates, & ita quælibet
Sacra-
cere. ut bonum non habeant aliquid ad quod meta-
adspiciant præter illa, quibus in hac Dei men-
sa perficiuntur: nec aliter que requirunt
Elegantur hoc exposuit Theologie Doctor
& Scholasticus Gabriel in oratione præmissa
canoni missæ: nam de hoc Divino pane sic lo-
quitur: Panis iste bene dicitur panis quod sonat etiam de
in pro-
ca ut quis totum quod ad salutem pertinet, confert ad Car-
nam homini viatori. Vi felices: nihil illi aut desit, aut miss-
quærendum superest, aut optandum nisi plena
satisfactio calorum, iugeque & æternus convitium.
 Verbum hoc Pan significat omnia, omnia bona, &
 omnes delicias, omnes voluptates: & ita pro Panis hoc
 pretiosissime denotat SS. Sacramentum: quandoquidem Panis
 dem in illo omnes homines, omnia possideant: quæ il
 bona salutis suæ necessaria ita ut in statu nostræ est om-
 peregrinationis, habendo illud se in nihil illis
 deficiat, nec aliquid superest quaerendum, nec
 bonum optandum, nisi tantum illud quo in per-
 petuum exstant in celo: etenim ex eius gloria
 nihil illi præter id quod nos in SS. Sacramento
 aliud possident.
 Huic argumento suffragatur D. Clemens
 Alexandrinus, his verbis: *Qui in verbis veritatis*
germano & sincere sunt educati, accepto vna æter-
na vitæ: subleves in celo serventur. Panis signi-
ficat qui de celo descendit ad consensum nos præ-
parat

patet & inuicem in memoriam reuocat, qua tandem superius nobis in celo & qua nos expectent, Ne quid amplius in terra aut manere uelimus aut inquirere curemus, sed ad mansiones caelestes anhelantes cum Christo uelut manere in perpetua duratione aeternum, q. d. h. studium ueritate huius mysterij per fidem in supernaturalem in qua educati sumus, hoc uita aeterna recipientes alimentum SS. Sacramentum, uelut Diuini & supernaturales at- illimur in caelum per caelestis huius boni cogitationes: ut enim panis qui descendit de caelo, sicut uiam nouit & per illam transijt de caelo descendens, ita nos di- ponit & praeparat ad illud, nobis in memoriam reuocant ad proponens bona quae nos in caelo praestolantur: ita ut nobis omne tolli uideatur desiderium diutius manendi in terra & curandi haec inferiora: quoniam nouum in nobis feruentque generari desiderium querendi Christum & cum illo manendi: ita ut illiquis in caelo aeterna duratione possident illum eoque gaudent, ad aliud cogitationem non desistant: nisi ad eius fructuositatem, nec aliud quicquam est quod extra bonum illud, quo cum Christo fruuntur, illorum possit promouere desideria, quia aliud nihil desiderant, nisi immensis illis gaudijs potiri & uoluptatibus quas in caelo possident. Tales nos esse conuenit in hoc SS. Sacramento: quare quidem nihil minus in eo nobis conferatur quam beatitudo in caelo, si et homo fruatur adeo supremo ut licet aliud non habeant quod desiderent: ita D. Cyrillus. panem Angelorum sub Sacramento manducamus in terra, eandem sine Sacramento manducamus in caelo, idem panis Angelorum, idem Dominus in gloria beatos nutriens, idem Dominus a nobis in terra Sacramentatus manducatur, quem eundem a lato uelo Sacramenti in caelo possidebimus. Itaque hoc idem quo beati in caelo fruuntur ad gloriae suae alimentum, cibumque proprium, habemus hic in terra, ad gratiae succulentiam quae nobis confertur, & cibum stomacho animae nostrae proportionatum.

Ad se citat Dominus prophetiam Ezechiel atque illi, ecce te meum statum praeconeum genealem. De ergo fili hominis, haec dicit Dominus Deus. De quo o Domine & quibus uerbum tuum proclamabo? Haec uona nuntiabis illis, me sacrificium litaturum. Ad uictimam meam quam ego immolo uobis, uictimam grandem super montes Israel, ut consideratis carnem & bibitis sanguinem. Quem autem o Domine ad sacrificium inuitabot? Die omni uolucris & uniuersis auiibus, cum sitis que bestis agris conuenite, prope me, conuenite, & ui-

dique ad uictimam meam. Uictima & holocaustum de quo loquitur hic Spiritus si literaliter est SS. Sacramentum: cum enim in eo nos Des- inuiter ad esum carnis potumque sanguinis. Caro mea uere est cibus, & sanguis meus uere est potus: Constat hanc esse uictimam ad quam Deus conuocat, ad esum carnis potumque sanguinis: dicitur autem uictima, quia nedum rationem habet Sacramenti, sed insuper sacrificij. Uictima grandis: in illa namque ipse Christus Dominus nosler offertur, & hoc super montes Israel id est in Ecclesia seu inque Sacerdotibus: sunt enim pars eius superior, quibus auctoritas consecrandi hoc sacrificium datur & potestas. Ad hoc sacrificium mandat ut conueniant uolucres caeli & animalia terrae id est beati: sunt enim aues caeli quae abs intellectus sui penetrant altiora caeli, ubi in aeternum uiuunt Deo perfuocantes: & similiter animalia terrae, nos qui in ea uiuimus, quandoquidem ut caetera animalia eius fructibus nutramur: q. d. Cives caeli & terrae uiatores conuenite: quia Ecclesia militans Triumphanti cohaeret, & ambae conueniunt & sistunt in eodem termino & fine nempe fructione & laudibus Dei: ab omnibus igitur partibus conuenite, ut de caelo ita de terra ad hoc sacrificium, in quo uos inuico ad esum carnis potumque sanguinis, nempe ad illud epulum quod uobis instituo in SS. Sacramento in quo nobis exhibetur Caro & sanguis Christi, eius anima ac Diuinitas, proprium nostrae beatitudinis obiectum: quia nos omnes eadem fruimur mensa & calice: & terrigenae illi per claram uisionem & quasi per illam illum manducantes: nos uero illum recipientes & possidentes sub uelocispecterum Sacramentalium.

Hoc est illud epulum ad quod nos conuocat IX. mandatumque conuenite, tanta substantiae, ut omnium possit satiare appetitus: quia dum illum secute habemus nihil nobis superest aliud exoptandi, & uia- Et saturabimini super mensam meam de equo & toris de equo foris. Perfectissimo uos cibus ille mentiantur, sae mae saturabit. Et enim illum comedendo omnes saturabimini, quibus iuxta fontem sui calorem id est charitatis feruorem: etenim in beatis gratiae calor erit consummata, in nobis autem charitatis uelut uiatoris. Lances quibus nobis erogabitur, erunt equus & eques. Bone Deus ad hoc ue inuitamur? Vtique quia Beatitudinis obiectum est Diuinitas & humanitas Christi Domini, atque in SS. Sacramento idem ipse nobis porrigitur: equus est SS. Christi humanitas: candidus equus in quo D. Iean. uide- Verbum

VI. Ceterum ex D. Cleme. Aet.

VII. Tunc si- niles esse nisi immensis illis gaudijs potiri & uoluptatibus quas in caelo possident. Tales nos esse conuenit in hoc SS. Sacramento: quare quidem nihil minus in eo nobis conferatur quam beatitudo in caelo, si et homo fruatur adeo supremo ut licet aliud non habeant quod desiderent: ita D. Cyrillus. panem Angelorum sub Sacramento manducamus in terra, eandem sine Sacramento manducamus in caelo, idem panis Angelorum, idem Dominus in gloria beatos nutriens, idem Dominus a nobis in terra Sacramentatus manducatur, quem eundem a lato uelo Sacramenti in caelo possidebimus. Itaque hoc idem quo beati in caelo fruuntur ad gloriae suae alimentum, cibumque proprium, habemus hic in terra, ad gratiae succulentiam quae nobis confertur, & cibum stomacho animae nostrae proportionatum.

VIII. Ad se citat Dominus prophetiam Ezechiel atque illi, ecce te meum statum praeconeum genealem. De ergo fili hominis, haec dicit Dominus Deus. De quo o Domine & quibus uerbum tuum proclamabo? Haec uona nuntiabis illis, me sacrificium litaturum. Ad uictimam meam quam ego immolo uobis, uictimam grandem super montes Israel, ut consideratis carnem & bibitis sanguinem. Quem autem o Domine ad sacrificium inuitabot? Die omni uolucris & uniuersis auiibus, cum sitis que bestis agris conuenite, prope me, conuenite, & ui-

Verbum Dei ut equitem illam dirigentem eo modo quo per equitem equus dirigitur: hæc omnia beatos glorificant, equus hic humanitatis Christi & equus Divina eius persona tam gubernans, per quam nobis suam tradit Divinitatem, hæc omnia nobis in SS. Sacramento conceduntur: ita ut in illo nihil minus habeamus quàm electi in cælo: hoc clato congrue dixit Christus: *In me manet*, quia illum habendo ut nostrum, sicut illum hic possideimus, non est cur ulterius progrediamur quidquam melius indagaturi, cum nihil tale quid esse possit quam id quo Sancti in gloria possidentur.

§. 19. Manet nobiscum Christus in SS. Sacramento, ut illum permanenter habentes copiosiora ab illo beneficia recipiamus.

63 **C**um Christus Dominus fons semper fuerit & origo bonorum omnium, ubicumque fuit copiosa eorum reliquit vestigia, cunctisque eis abundanter cumulavit: quod si hoc faciat ubi tantum transeunt, hæret, multo magis hoc faciet ubi permanenter residet, & si habentes illum in SS. Sacramento, eum simul retenturi usque ad finem mundi: *Ecco ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem sæculi*, quam immensa futura erat bonorum copia, quam nobis possumus in illo polliceri? Unde ut illa possideamus nobiscum manet in SS. Sacramento. Dum Christus mundum percutit veloque pertransit opera patris mirabilia in salutem bonumque mortalium, imo plura quam ipsi optare potuissent: *Quid igitur erit dum nobis sedem figit, quando communicamus?*

I. *In me manet & ego in illo.* Hæc ingentia beneficia hominibus præstata dum mundum pertransit declarat D. Petrus. *Qui pertransiit benefacendo & sanando omnes oppressos à diabolo.* Ecce enim præstabat ut omnis fons salutis, quocumque transibat à se aquas effunderet salutis, & quo passu progrediebatur eo beneficia communicabat ampliora. Ambulans Christus fecit Mare Galilee piscatores pauperes & rudes assumpsit in supremos Apostolos. Petrum, Andream, Iacobum & Ioannem: *Ambulans Iesus iuxta mare Galilee.* Præteriens Mattheum vulturium sceneratorem promouit in Apostolum & Evangelistam. *Præteriens Iesus vidit hominem sedentem in telonio.* Migrans velociter de Iudæa in Galileam sibi in Apostolum creavit mulierem Samaritanam, tuncque ci-

uitati beneficia præstitit non contemnenda. Eodem in itinere filium Reguli è mortis faucibus eripuit in eolumen. *Transiit à Iudæa in Galileam.* Cum transiret per medium Samaritaniam & Galileam decem leprosos mundavit eius implorantes auxilium. *Petrus dicens vrbem Ierico, Zachariam in Sycomoro conserxit, & principem publicanorum erexit in filium legitimum fidei Abrahæ Perambulabat Ierico.* Argumentum hoc, nos ad hoc ponit ad intelligentiam verborum Christi apud D. Ioan. *Qui diligit me, sermonem meum seruet, & Pater meus diligit eum, & ad eum venimus, & mansionem apud eum faciemus.*

Ex his immentitatem colligo beneficiorum, ac donorum quæ promittit illi apud quem hodie quæritur venit atque in eius anima fidetur conditur mansionem: quandoquidem tam insignita sunt & tam præclara quæ confert transeundo tantum. Quod manifestum si hoc cognoscimus in hac mansione quæ Deus facit in anima tantum per communicationem gratiæ suæ: quanto maiora cognoscemus ea fore quæ Deus animæ præstat in illa sedem figens permanentem per communicationem Divinitatis suæ, animæ ac corporis Christi in SS. Sacramento? Ut enim ait D. Hilarius, non manet Deus in anima tantum per unionem amoris voluntatis Dei quæ per gratiam illi communicant, sed per unionem nature suæ Divinæ cum illa, quæ sub his latet speciebus Sacramentalibus. *In terra rogo? (At ille) virum per naturam veritatis habet, & in Christo in nobis sit, non per concordiam voluntatis, sed si enim vere Verbum Caro factum est & nos vere verbum in carne tibi Dominus summi, qui modo non naturaliter manere in nobis existimamus. Qui & naturam carnis nostræ iam inseparabilem sui homo natus assumpsit. & naturam carnis suæ ad naturam æternitatis sub Sacramento nobis communicanda carnis admiscuit: ita enim amor vnum sumus quia & in Christo Pater, & Christus in nobis est.*

O quantam tenebris anime larem inducet ubi sedem fixerit per Divinam hæc communicationem! Quæ dona confert, quæ gratias, & favores quos, ubi manet sub speciebus Sacramentalibus! Si namque Dominus hic semper quærit lucem effundit nos illuminantem, qua operum illius cognoscimus eminentiam. *Quamvis sumus in mundo, lux sum mundi,* quanto dignus manebit, tanto clarior effundet, qua opera eius insigniora distinctius cognoscimus. *Vidit Iesus Dominum hunc in throno sedentem excelso cæcis vestis fimbriæ torum replebat templum: Et quæ sub ipso erant, replebat templum.* *Alij le-*

Matt. 23. 20.

Act. 10. 38.

Matt. 4. 18.

Matt. 9. 9.

100. 4. 10.

10. 1. 19.

D. Hila. de declar. illa.

V. P. 100. 10. 10.

100. 10. 10.